

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ปัญหาการนำระบบอุทธรณ์บังคับมาใช้ในประเทศไทย

ชื่อผู้เขียน : พันตำรวจโท อาญา สิงห์ไกร

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : กฎหมายมหาชน

ปีการศึกษา : 2542

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. อาจารย์ ดร. ฤทัย หงส์ศิริ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. พูนศักดิ์ ไวตำรวจ

การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง เป็นมาตรการควบคุมภายในฝ่ายปกครองของประเทศไทย ซึ่งแต่เดิมได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติทางปกครองต่าง ๆ และมีลักษณะเป็นระบบเพื่อเลือก ต่อมาพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ได้บัญญัติวางหลักให้การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองเป็นระบบบังคับ ไว้ในการทั่วไป โดยมีข้อยกเว้นไม่นำไปใช้บังคับในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองไว้แล้วโดยเฉพาะ

การเปลี่ยนระบบการอุทธรณ์ ฯ ทำให้เกิดปัญหาว่าขั้นตอนการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัติทางปกครองต่าง ๆ ตลอดจนที่บัญญัติไว้ในกฎหมายลำดับรอง จะเป็นการอุทธรณ์ในระบบบังคับหรือในระบบเพื่อเลือก นอกจากนั้นกฎหมายดังกล่าวยังมีลักษณะบางประการที่ยังไม่เหมาะสม เช่น ในเรื่องขอบเขตของคำสั่งทางปกครองที่ต้องยื่นอุทธรณ์ กำหนดระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์ ขอบเขตการพิจารณาอุทธรณ์ ผลของการยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่ออายุความในการฟ้องคดี และการทูลลาบังคับตามคำสั่ง

จากปัญหาดังกล่าวผู้เขียนจึงเสนอให้แก้ไขปรับปรุง พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 โดยในเรื่องการพิจารณาว่าขั้นตอนการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัติทางปกครองต่าง ๆ ตลอดจนที่บัญญัติ

ไว้ในกฎหมายลำดับรอง ควรกำหนดให้มีความชัดเจนว่าเป็นขั้นตอนบังคับ และในเรื่องความไม่เหมาะสมของหลักเกณฑ์การอุทธรณ์ ในประเด็นขอบเขตของคำสั่งที่ต้องยื่นอุทธรณ์ ควรเพิ่มเติมไม่นำไปใช้บังคับแก่บุคคลที่สามที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ในประเด็นกำหนดระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์ ควรขยายระยะเวลาออกไปเป็นภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งทางปกครอง ในประเด็นขอบเขตการพิจารณาอุทธรณ์ ควรกำหนดเป็นข้อยกเว้นสำหรับในส่วนของราชการบริหารส่วนท้องถิ่นให้พิจารณาทบทวนได้แต่เฉพาะในปัญหาข้อกฎหมายเท่านั้น ในประเด็นผลของการยื่นอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองต่ออายุความในการฟ้องคดี ควรแก้ไขให้มีผลทำให้อายุความสะดุดหยุดลง และในประเด็นการทูลเกล้าการบังคับตามคำสั่ง ควรกำหนดหลักเกณฑ์ให้มีผลเป็นการทูลเกล้าการบังคับตามคำสั่งทางปกครองบางประเภท คล้ายกับหลักการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติทางปกครองบางฉบับ เพื่อให้การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองของประเทศไทยมีประสิทธิภาพ และบรรลุลตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งระบบอุทธรณ์ขึ้นภายในฝ่ายปกครอง.